

Besluit Nederlandse Spoorwegen Dienstregeling 2021

Datum: 1 mei 2020

kenmerk NS: CC/PA/TD-875

Telefoon: 06 - 23 06 89 43

E-mail: Thijs.Douma@ns.nl

Geachte consumentenorganisaties in het Locov,

Dank voor uw advies van 10 maart 2020 (kenmerk: Locov 2020-48787) op de voorgenomen wijzigingen per Dienstregeling 2021. Graag gaan wij in op uw advies, waarbij de volgorde in uw advies wordt gevolgd.

Echter, eerst wil ik graag aangeven dat de huidige coronacrisis uiteraard grote impact heeft op onze samenleving en ook op de dienstverlening van NS. Op dit moment is het nog onzeker wat de (structurele) effecten hiervan voor dit jaar en volgend jaar zullen zijn. Uiteraard proberen we hiervan een zo goed mogelijk beeld te krijgen en met u daarover in gesprek te gaan. Uitgangspunt voor ons is om samen met partners het openbaar vervoer op verantwoorde manier vorm te geven zodat we in beweging kunnen blijven en het openbaar vervoer een logische keuze voor reizigers blijft.

Kortere overstap in Baarn

U adviseert positief om de overstap in Baarn te verkorten. NS besluit conform adviesaanvraag.

Kortere overstap in Tiel

U adviseert positief om de bestemming van de Sprinters Utrecht Centraal – Geldermalsen om te wisselen, zodat de overstaptijd in Tiel wordt verkort. Wel geeft u NS nog een aantal adviezen mee.

Allereerst adviseert u om in de capaciteitsaanvraag een sneller pad tussen Tiel en Utrecht aan te vragen. Uiteraard streeft NS naar een zo kort mogelijke reistijd tussen Tiel en Utrecht. Een snel pad aanvragen is (afgezien van het conflict met goederentreinen) niet eenvoudig, omdat ook voor NS-treinen onderling een conflictvrij plan is vereist. In combinatie met de doorkoppelingen en keringen op Utrecht en Houten Castellum is dit niet eenvoudig te realiseren. Daarnaast is ook de overstap vanuit Merwedelingelijn naar Utrecht van belang in de afweging. Een overbelastverklaring heeft daarom op dit moment geen toegevoegde waarde, mede gezien de lopende trajecten op dit baanvak.

Ook wijst u NS wederom op het belang van het tijdig vertrekken van de Sprinter vanuit Woerden richting Utrecht. NS heeft u hierover eerder geïnformeerd in het besluit over de wijzigingen in de dienstregeling per april 2020.

Het wisselen van de eindbestemming brengt met zich mee dat de aanvang en einde van de dienstregeling voor Tiel en 's-Hertogenbosch ongeveer een kwartier gaan schuiven. Om te voorkomen dat de eerste trein te laat of de laatste trein te vroeg rijdt, voegt NS enkele treinen per relatie per dag toe. U adviseert om te onderzoeken of daar bovenop een late trein van Utrecht naar Tiel kan worden toegevoegd en bij voldoende vervoervraag in het weekend een vroege trein vanuit Tiel naar Utrecht. NS heeft dit onderzocht.

In de huidige dienstregeling vertrekt de laatste trein naar Tiel op vrijdag- en zaterdagavond om 0:11 uur uit Utrecht Centraal. Op alle andere dagen vertrekt de laatste trein om 23:41 uur. In het voornemen van NS voor Dienstregeling 2021 vertrekt de laatste trein op alle dagen om 23:52 uur richting Geldermalsen. De laatste trein naar Tiel op vrijdag- en zaterdagavond is na Geldermalsen nagenoeg leeg. Deze trein heeft daarom geen vervoerkundige meerwaarde.

Uit analyse blijkt daarnaast dat op zaterdag de eerst treinen vanuit Tiel richting Utrecht maximaal twintig reizigers aan boord hebben en op zondag maximaal tien reizigers. Het toevoegen van extra vroege ritten heeft daarom geen vervoerkundige meerwaarde.

Ten slotte adviseerde u om de aansluiting in 's-Hertogenbosch van de laatste Sprinter vanuit Utrecht op de nachttrein richting Eindhoven in het weekend te behouden. NS heeft dit verwerkt in de dienstregeling.

NS besluit daarom conform adviesaanvraag, met verwerking van bovenstaande aansluiting in 's-Hertogenbosch.

Frequentieverhoging Nijmegen – 's-Hertogenbosch op zondag

U adviseert positief over het verhogen van de frequentie van Sprinters tussen Nijmegen en 's-Hertogenbosch op zondag.

U suggereerde om op zondagochtend ook een Sprinter tussen Breda en 's-Hertogenbosch toe te voegen. De eerste Sprinters op zaterdag en zondag vanuit Dordrecht zijn gericht op de aansluiting op de eerste Intercity naar Eindhoven. Op dat tijdstip is er echter geen voldoende vervoersvraag voor een extra trein tussen Breda en 's-Hertogenbosch.

NS besluit conform adviesaanvraag.

Reistijdverkorting Intercity Berlijn

U adviseert positief op de reistijdverkorting van de Intercity Berlijn. NS bevestigt dat er wordt aangestuurd op een overbelastverklaring, waarna de door u genoemde stappen worden gezet. De

verbroken aansluiting op station Weesp (enkele keren per dag) wordt verwerkt in de reisplanner, NS onderzoekt of het noodzakelijk is om deze verbroken aansluiting extra onder de aandacht te brengen. NS besluit conform adviesaanvraag.

Nachttreinverbinding Amsterdam - Wenen/Innsbruck

U adviseert positief over de komst van de NightJet. NS besluit conform adviesaanvraag.

Daarnaast adviseert u om een verkenning uit te voeren naar mogelijkheden om de frequentie naar Duisburg en Keulen op korte termijn te verhogen. De uitbreiding van de frequentie naar Duitsland staat nadrukkelijk op de agenda van het Toekomstbeeld OV 2040. NS deelt uw ambitie om de frequentie naar Duitsland via Arnhem uit te breiden. Dit hoeft niet te wachten tot 2040. Echter, mogelijkheden voor uitbreiding zijn mede afhankelijk van materieel en ruimte in de dienstregeling. Het aanvragen van extra paden richting een uurdienst of een overbelastverklaring aan te vragen, zoals u suggereert, vraagt om een afgestemde treindienst met Duitse partners. Indien NS meer treinen aanvraagt dan aan de Duitse zijde van de grens wordt gedaan, zullen de paden zonder Duitse aansluiting niet-ontvankelijk worden verklaard en ontstaat dus alsnog niet de gewenste overbelastsituatie die tot uitbreiding van de infracapaciteit gaat leiden.

Wijzigingen Thalys

U adviseert positief over de extra vroege Thalys van Brussel Zuid naar Amsterdam en de extra late Thalys van Amsterdam naar Brussel Zuid op maandag t/m vrijdag en de uitbreiding van zitplaatsen op met name vrijdag en zaterdag.

Daarnaast adviseert u om de trein naar Marne-la-Vallée één uur vroeger te rijden dan in het voorstel of de vertrektijden van en naar Marne-la-Vallée gelijk te houden aan Dienstregeling 2020. Ook adviseert u negatief over het minder aantal rechtstreekse treinen van Parijs naar Amsterdam Centraal op sommige dagen.

Het streven van NS en Thalys is om de treindienst van en naar Parijs waar mogelijk uit te breiden. Omdat er geen onbeperkte beschikbaarheid is van benodigd materieel, personeel en dienstregelingspaden streeft NS naar een optimaal marktaanbod waarbij keuzes gemaakt moeten worden. Er zijn verschillende bedieningsmodellen voor Dienstregeling 2021 bestudeerd. Het nu voorgestelde bedieningsmodel geeft ons inziens de meest optimale mix, met voor- en nadelen,

NS en Thalys hebben de bedieningstijden en capaciteit zo veel mogelijk verbeterd.

Dit heeft geleid tot het één uur later rijden van de ochtendtrein naar Marne-la-Vallée op maandag t/m vrijdag en zondag. Op zaterdag is het vertrektijdstip ongewijzigd. Daarnaast is de markt vraag naar Brussel vanuit Amsterdam op werkdagen groter bij een vertrektijdstip van 7:15 uur (aankomst Brussel Zuid om 9:18 uur) dan om 6:15 uur (aankomst Brussel om 8:18 uur), dit is voor veel reizigers een te vroeg tijdstip. Door de inzet van twee treinstellen in de vroege Thalys van 7:15 uur speelt NS optimaal in op de vraag van reizigers naar een snelle dagrandverbinding.

Van Amsterdam naar Parijs blijft de frequentie en capaciteit op maandag t/m donderdag en zondag gelijk ten opzichte van Dienstregeling 2020. Op vrijdag en zaterdag blijft de frequentie gelijk en wordt het aantal stoelen uitgebreid door op beide dagen met een extra dubbel treinstel te rijden.

Vanuit Parijs naar Amsterdam wordt op maandag t/m donderdag dezelfde capaciteit geboden, maar is er één rechtstreekse reismogelijkheid minder beschikbaar. Daar staan wel twee alternatieve reismogelijkheden met een overstap in Brussel tegenover. Op de overige dagen zijn er geen wijzigingen in de frequentie en de capaciteit.

Ten slotte stijgt in Dienstregeling 2021 het aantal verbindingen tussen Amsterdam en Brussel: op zondag is er één extra reismogelijkheid van Amsterdam naar Brussel en op werkdagen is er één extra reismogelijkheid van Brussel naar Amsterdam.

Bovenstaande afwegingen leiden er toe dat NS besluit conform adviesaanvraag.

Eurostar

U adviseert positief over de verhoging van de frequentie van Eurostar. Daarnaast vraagt u NS te streven naar een zo snel mogelijk pad van de Eurostar en het opnemen van de verbinding vanaf Lille naar Nederland. NS streeft ernaar om de reistijd tussen Amsterdam en London zo kort mogelijk te houden. De Eurostar maakt gebruik van vijf verschillende infrastructuurnetwerken. De uiteindelijk te realiseren reistijd is afhankelijk van de inpasbaarheid op de verschillende deelnetwerken. De reistijd verschilt ook omdat er soms andere halteertijden en/of extra haltingen in de dienstregeling noodzakelijk zijn. Vanuit veiligheidsrestricties is het daarnaast niet mogelijk om reizigers vanuit Nederland op Lille Europe te laten uitstappen. NS besluit conform adviesaanvraag.

Dienstregeling ICE als gevolg van werkzaamheden

NS heeft in de adviesaanvraag een dilemma voorgelegd ten aanzien van het overslaan of Horst-Sevenum of Blerick door de Intercity Eindhoven – Venlo op het moment dat de ICE omgeleid is via die route. U adviseerde om station Horst-Sevenum over te slaan, de decentrale overheden in landsdeel Zuid-Nederland adviseerden station Blerick over te slaan. NS heeft daarom een keuze moeten maken.

Het totaal aantal reizigers dat gedupeerd wordt bij het overslaan van Horst Sevenum of Blerick is vergelijkbaar. De mate van hinder is echter niet gelijk. Reizigers met de bestemming Blerick kunnen namelijk bij het overslaan van hun station in Venlo met de trein of overig vervoer hun reistijdverlenging beperken. Reizigers van Blerick naar Venlo hebben ook een alternatief: de trein van Arriva rijdt drie minuten later en biedt alle overstappen. Dit geldt niet voor reizigers met de bestemming Horst-Sevenum of met een overstap in Blerick richting Nijmegen. Zij hebben altijd reistijdverlenging van een half uur. De combinatie van de mate van hinder en de reizigersaantallen

afwegend, besluit NS om station Blerick over te slaan. NS zal dit zorgvuldig in de reisinformatie verwerken.

Overige internationale treindiensten

Er is regulier overleg met zowel NMBS als met Infrabel over uitbreiding treindienst vanaf Roosendaal naar Antwerpen. NS heeft de ambitie om een tweede stoptreinverbinding per uur te realiseren tussen Roosendaal en Antwerpen en is in goed overleg met IenW en NMBS over de randvoorwaarden. Momenteel laat het veiligheidsniveau op het baanvak dit niet toe. Samen met ProRail en het Ministerie van IenW onderzoeken we hoe dit veiligheidsniveau verhoogd kan worden. Helaas is er nog geen datum bekend wanneer dit niveau voldoende hoog is.

Nachttrein Hilversum

U bent blij met de gesprekken over een mogelijke nachttrein van en naar Hilversum en adviseert NS te onderzoeken of een koppeling van deze nachttrein aan de nachttrein Haarlem – Amsterdam Centraal mogelijk is, omdat er in één richting geen aansluiting is. Leidend voor de nachttrein van en naar Haarlem zijn aansluitingen van en naar Utrecht, voor de mogelijke nachttrein van en naar Hilversum is dat Schiphol Airport. NS heeft de tijddigging van de mogelijke nachttrein Utrecht Centraal – Hilversum – Amsterdam Centraal aangepast ten opzichte van de adviesaanvraag om een goede aansluiting te bieden van en naar Schiphol. Als gevolg daarvan sluit deze mogelijke nachttrein in beide richtingen ook aan op de nachttrein van en naar Haarlem. Een rechtstreekse verbinding is vervoerkundig niet nodig en maakt de logistieke uitwerking minder robuust, waardoor NS hier niet voor kiest.

Vroege verbindingen naar Schiphol

U adviseert te onderzoeken of – in lijn met de vroege trein vanuit Lelystad – Schiphol ook vanuit andere richtingen eerder bediend kan worden. Ook doet u een concrete suggestie om de Sprinter uit Lelystad eerder te rijden. NS herkent deze vraag. Het eerder bedienen is vaak niet mogelijk als gevolg van nachtelijke onderhoudsrooster. Op dit moment hebben verschillende vroege treinen al een afwijkend patroon om toch zo vroeg mogelijk op Schiphol Airport aan te komen. Dit geldt ook voor uw suggestie voor de vroege Sprinter Lelystad – Almere Centrum, die niet eerder dan de huidige vertrektijd kan rijden.

Aansluiting Roermond

U bent blij dat NS op voorstel van Rover de aansluiting in Roermond tussen de Intercity uit Maastricht en de stoptrein richting Venlo heeft hersteld in de reisplanner. Daarnaast vraagt u of de aansluiting kan worden verruimd naar drie minuten of om de haltering van de Intercity op station Roermond aan te passen.

Arriva heeft in september 2019 ten behoeve van een meer betrouwbare dienstregeling de vertrektijd van de stoptrein naar Nijmegen vervroegd. Hierdoor werd de overstaptijd vanuit de Intercity uit Maastricht op deze stoptrein verlaagd van drie naar twee minuten, waardoor de aansluiting niet meer werd geboden in de reisplanner. Mede hierdoor is de seingeving voor de stopplaats van de Intercity aangepast, gelijktijdig met ander seintechnische werkzaamheden. De stopplaats van de intercity is verbeterd omdat de trein onder de beschutting én dichtbij de trappen halteert, prettig voor reizigers die overstappen van de trein op aansluitend busvervoer. In februari 2020 heeft NS de overstapnorm voor deze specifieke aansluiting aangepast naar twee minuten, waarbij NS geen rekening heeft gehouden met de verplaatste seingeving voor het halteren van de Intercity. Het zou nu zonde van de investering zijn om de seingeving weer te verplaatsen. Ook hebben reizigers die een aansluitende bus hebben, voordeel van deze positionering. Daarom gaat NS met Arriva in gesprek of de vertrektijd van de stoptrein naar Nijmegen een minuut later gerealiseerd kan worden, zoals dit ook het geval was voor september 2019. Gezien de krappe inpassing van de Intercity's tussen Sittard en Eindhoven zien wij op dit moment geen mogelijkheid om de Intercity eerder te laten aankomen in Roermond.

Spitstreinen Amersfoort – Harderwijk en Utrecht – Deventer

U informeert naar de ontwikkeling van de vervoersvraag tussen Amersfoort en Harderwijk en adviseert NS bij voldoende vervoersvraag een extra rit toe te voegen. De vervoersvraag is momenteel conform verwachting, maar de eerste en laatste spitstreinen hebben een relatief lage bezetting en bieden nog voldoende zitplaatsen. Op dit moment is er geen vervoerkundige aanleiding om een extra rit toe te voegen.

NS is tevreden over de extra spitstreinen tussen Utrecht en Amersfoort (die verder rijden richting Deventer). De laatste doorgaande spitstrein vanuit Amersfoort (vertrek 18:37 uur) richting Deventer is de rustigste spitstrein op dat traject van de hele dag. U vraagt om een extra spitstrein, die een half uur later uit Amersfoort vertrekt richting Deventer. Op basis van de huidige laatste spitstrein naar Apeldoorn én de bezetting van die trein die nu tot Amersfoort rijdt, is er geen aanleiding om een extra spitstrein te rijden.

Tijdligging Sprinter Dordrecht – Roosendaal

De decentrale overheden in Zuid-Nederland adviseerden NS om in de avonduren en in het weekend de Sprinter van Dordrecht naar Roosendaal op het andere halve uur te rijden, omdat dit beter aansluit op het busnetwerk. NS neemt dit advies over en is voornemens om deze wijziging door te voeren, mits dit logistiek maakbaar is. NS informeert u over de uitkomsten.

Ten slotte

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Jacco van der Tak

Directeur Communicatie & Corporate Affairs

Laan van Puntenburg 100, Postbus 2025, 3500 HA Utrecht.